

gemeente
Zuidplas

Cultuurvisie gemeente Zuidplas 2011

Cultuur als bindend element

21 maart 2011

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Bouwstenen voor het Cultuurbeleid	4
3. Cultuur nu: beschrijving van de huidige situatie	7
4. Cultuur in de toekomst: waar willen we naartoe?	14

Bijlage 1 **Verslagen diverse bijeenkomsten**

Bijlage 2 **Huidige cultuursubsidies**

Cultuurvisie

Cultuur als bindend element in de gemeente Zuidplas

1. Inleiding

Aanleiding

Cultuur is één van de pijlers van de samenleving.

Cultuur geeft kleur aan een samenleving, brengt mensen samen en levert daarom een bijdrage aan de vitaliteit en de leefbaarheid van de dorpen in de gemeente Zuidplas. Het college wil cultuuruitingen stimuleren maar ziet ook dat cultuurbeleid in het huidige politieke klimaat onder druk staat. Juist nu is het van belang om na te denken over wat de gemeente de komende jaren wil met cultuur.

In het collegeprogramma 2010-2014 is opgenomen dat de gemeente in 2010, in nauw overleg met de culturele instellingen, een cultuurvisie opstelt waarin staat wat de gemeente wil met kunst en cultuur op de korte en (middel)lange termijn. Verder is aangegeven dat de cultuurvisie in principe uit moet gaan van het huidige voorzieningenniveau; waar mogelijk wordt gestreefd naar een versterking van de culturele infrastructuur.

Taak gemeente

In de wet is slechts in beperkte mate geregeld welke verantwoordelijkheid een gemeente heeft op het gebied van cultuurbeleid. Globaal kan worden gesteld dat gemeenten de voorzieningen die zij voor de culturele infrastructuur van de gemeente noodzakelijk achten, in stand moeten houden.

Het college neemt bovenstaande taak serieus maar heeft daarbij een gezamenlijke verantwoordelijkheid met de culturele partners voor ogen. Het motto: Meer burger, minder gemeente, is voor de komende jaren een belangrijk uitgangspunt. Het motto geeft aan dat de gemeente in financiële zin een stap terug moet doen maar dat er vertrouwen is in de kracht van organisaties om dit te kunnen opvangen.

Voorliggend stuk maakt duidelijk welke inspanningen de partners van de gemeente kunnen verwachten op het gebied van: kunst, cultureel erfgoed en beheer, culturele activiteiten en evenementen, bibliotheekwerk en mediabeleid. Ook het beheer van culturele accommodaties, met name de dorpshuizen, komt aan de orde.

Doelstelling

De hoofddoelstelling van het gemeentelijk cultuurbeleid formuleren we als volgt:

- ***De vitaliteit en de leefbaarheid in de dorpen van de gemeente Zuidplas te bevorderen door een evenwichtige verdeling te realiseren van culturele voorzieningen en activiteiten.***

Om de hoofddoelstelling te bereiken, streven we ernaar om:

- ***samenhang en binding te bevorderen,***
- ***cultuurhistorische waarden te koesteren en***
- ***vernieuwing te stimuleren.***

Voor het bereiken van de doelstelling is de inzet nodig van alle culturele organisaties in de gemeente Zuidplas. Het college ziet daarbij voor de Stichting Cultureel Netwerk Zuidplas (SCNZ) een belangrijke coördinerende functie weggelegd. De gemeente wil graag dat deze stichting als basisvoorziening cultuur gaat fungeren. Wat dat inhoudt, wordt in hoofdstuk 2 en 3 verder uitgewerkt.

Beleidsproces

Deze visie heeft betrekking op de periode 2011-2014. Op het moment van schrijven is het financiële kader voor deze periode nog erg onzeker. Door in deze cultuurvisie aan te geven waar het college haar accenten wil leggen wordt in zekere zin ook een aanzet gegeven voor het maken van financiële keuzes (in het kader van de ombuigingsdiscussie). Bezuinigingen spelen de komende jaren in ieder geval een rol bij het uitwerken van het beleid.

Net als bij het subsidiebeleid zullen de resultaten die voortkomen uit de cultuurvisie tussentijds worden geëvalueerd. De planning hiervoor is de tweede helft van 2012.

Cultuurbeleid heeft veel raakvlakken met andere beleidsterreinen. In deze visie is getracht de verbindingen inzichtelijk te maken en verder is aangegeven hoe hier verder mee wordt omgegaan.

Voorafgaand aan het opstellen van deze visie zijn er diverse momenten geweest waarop afstemming plaatsvond tussen de gemeentelijke medewerkers en de vele cultuuraanbieders binnen de gemeente Zuidplas:

- In april 2010 organiseerde SCNZ een cultuurborrel waarbij het culturele veld en de gemeente aanwezig waren en ervaringen werden uitgewisseld.
- In september 2010 organiseerde de gemeente een informatieavond over het nieuwe subsidiebeleid waarbij ook het onderwerp cultuur apart werd behandeld.
- In december 2010 organiseerde de gemeente een inspraakavond over het nieuwe subsidiebeleid.
- In december 2010 is ook het eerste concept van de cultuurvisie met SCNZ besproken.

De input vanuit de diverse bijeenkomsten en vanuit het gesprek met SCNZ heeft uiteindelijk geleid tot het document dat nu voor u ligt.

De verslagen zijn opgenomen als bijlage 1.

Leeswijzer

Achtereenvolgens komen de volgende hoofdstukken aan de orde:

H2. Bouwstenen voor het Cultuurbeleid

H3. Cultuur nu: beschrijving van de huidige situatie

H4. Cultuur in de toekomst: waar willen we naartoe?

2. Bouwstenen voor het Cultuurbeleid

Het gemeentelijk cultuurbeleid hangt nauw samen met andere beleidsterreinen en richt zich op meerdere doelgroepen. Cultuur is immers van iedereen: van 'jong tot oud', van 'arm tot rijk', van 'autochtoon tot allochtoon', etc.

Het beleid dat door andere overheidslagen (provincie en rijk) op het gebied van cultuur plaatsvindt, heeft eveneens invloed op het gemeentelijke beleid.

In dit hoofdstuk laten we zien hoe we het cultuurbeleid op kunnen bouwen en welke bouwstenen we daarvoor nodig hebben.

Cultuur als middel en doel

Zoals in de inleiding al is aangegeven, levert cultuur een bijdrage aan de vitaliteit en de leefbaarheid in een gemeente. Door mensen kennis te laten maken met allerlei vormen van culturele expressie (zowel passief als actief) wordt cultuur ingezet als bindmiddel in de maatschappij.

De kracht van kunst en cultuur wordt door overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties erkend en omarmd. Creativiteit is het na te streven doel en hiervoor worden kunst en cultuur verbonden met diverse thema's als: leefbaarheid, sociale samenhang, integratie, onderwijs, etc.

In de gemeente Zuidplas worden bovengenoemde verbindingen wel gelegd maar toch is hierin nog wel winst te behalen. Participatie is een steeds belangrijker thema en het is de kunst om samen met het veld mensen blijvend te betrekken bij hun leefomgeving.

Deze gedachte sluit aan op de uitgangspunten van het WMO-beleid, prestatieveld 1: 'Het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten'. 'Meer burger, minder gemeente' blijft daarbij het uitgangspunt.

Cultureel draagvlak

Het culturele leven binnen een gemeente bestaat dankzij de inspanningen van vele mensen die zich beroepsmatig of vrijwillig inzetten om andere mensen met cultuur kennis te laten maken.

Zonder hen zou er weinig van de grond komen op cultureel gebied.

Steeds vaker wordt aan organisaties ook cultureel ondernemerschap gevraagd. Dit betekent dat er naast creativiteit ook zakelijkheid wordt verlangd. Cultureel ondernemerschap vereist dat men rekening houdt met trends in consumentengedrag zodat de eigen inkomsten en het publieksbereik verder worden vergroot.

In de gemeente Zuidplas is sprake van een gevarieerd en uitgebreid verenigingsleven.

In deze cultuurvisie wordt gekeken naar de verschillen tussen de verschillende dorpen. Daarbij komt de vraag aan de orde of het voor sommige culturele functies noodzakelijk is om professionele voorzieningen te hebben of dat deze functies ook door vrijwilligersorganisaties kunnen worden vervuld. De praktijk leert dat er, vanuit de drie voormalige gemeenten, grote verschillen zijn tussen de organisaties.

In het eerste kwartaal van 2011 wordt een nieuwe Vrijwilligersnota vastgesteld. Door diverse maatregelen in te zetten wordt beoogd het vrijwilligerswerk te ondersteunen.

Accommodaties

Cultuurbeleid heeft een duidelijke link met accommodatiebeleid. Culturele instellingen hebben soms (extra) ruimte nodig en gemeenten hebben de regie over het inrichten van hun eigen accommodaties. In beide gevallen gaan er economische en ruimtelijke belangen spelen. Er moet een plan gemaakt worden waarin staat wat de locatiemogelijkheden zijn, hoe het programma van eisen eruit ziet, met welke organisatorische veranderingen rekening moet worden gehouden en hoe omgegaan moet worden met publiciteit. Een integraal 'accommodatieproject' is dan geboren.

In de gemeente Zuidplas speelt een aantal accommodatievraagstukken voor culturele instellingen. Ook heeft de gemeente te maken met twee leegstaande gemeentehuizen waarvoor een nieuwe invulling wordt bedacht of al is bedacht.

Het college vindt dat een zo multifunctioneel mogelijk gebruik van accommodaties moet worden voorgestaan. Hierbij wordt gedacht aan slimme combinaties in brede scholen, dorpshuizen, etc. De komende jaren zal er naar verwachting geen overheidsgeld beschikbaar komen voor nieuwe accommodaties voor culturele instellingen. Het motto: 'Schaarste maakt creatief', kan mogelijk uitkomst bieden.

In de sportvisie is aangegeven dat er integraal accommodatiebeleid zal worden opgesteld. Voor een aantal sportaccommodaties geldt dat er ook ruimte moet zijn voor culturele functies (zoals de dorps huisfunctie).

Instrumentarium

Het belangrijkste overheidsinstrument voor kunst en cultuurbeleid is de subsidie. Niet alleen gemeenten stellen subsidies beschikbaar voor kunst en cultuur, ook het rijk en de provincies doen dit. In Nederland werd in 2009 ongeveer 1,7 miljard euro uitgegeven aan kunst- en cultuursubsidies. Dit is gemiddeld 100 euro per Nederlander. Het betreft hier geld van het rijk, provincie en gemeente. Ruim de helft hiervan werd door de gemeenten uitgegeven (1 miljard). Van het totale gemeentelijke cultuurbudget ging 65% naar de bibliotheek en de muziekschool.¹

In de gemeente Zuidplas worden in 2011 een notitie subsidiebeleid en een nieuwe subsidieverordening vastgesteld. Cultuur is als beleidsdoel in de notitie opgenomen en er zijn uitvoeringsregels opgesteld voor basisvoorzieningen op het gebied van cultuur, voor evenementen en volksfeesten, voor historische verenigingen en voor overige culturele organisaties.

In totaal gaf de gemeente Zuidplas in 2010 ruim 1 miljoen euro uit aan cultuursubsidies, zo'n 29 euro per inwoner. Van het cultuurbudget in de gemeente Zuidplas gaat 85% naar de bibliotheek en de muziekschool.

Onze gemeente zal de komende jaren moeten bezuinigen en de culturele organisaties zullen hierbij niet kunnen worden ontzien. In deze visie beschrijven we niet welke bezuinigingen het college wil doorvoeren maar er zal wel getracht worden inzichtelijk te maken welke argumenten er zijn om bepaalde keuzes te maken.

In bijlage 2 vindt u een overzicht van de huidige cultuursubsidies.

Netwerken en nieuwe cultuurfuncties

Een gemeente is voor inwoners onder andere aantrekkelijk door 'wat er te beleven is'. Door slimme samenwerking en netwerken ontstaat er een win-win situatie.

In Nederland ontstaan steeds meer netwerken en samenwerkingsverbanden op het gebied van cultuur. Er worden verbanden gelegd tussen diverse partijen en met diverse partijen. Er ontstaan ook nieuwe functies waarin professionals worden aangesteld om de verbindingen te realiseren, met name tussen culturele instellingen en het onderwijs, de zogenaamde combinatiefunctionaris.

SCNZ

Gemeente Zuidplas ziet in haar cultuurbeleid een belangrijke rol voor de Stichting Cultureel Netwerk Zuidplas (SCNZ). Dit netwerk kan als een spin in het web verbindingen aanbrengen tussen de verschillende culturele organisaties. Zij houdt het overzicht over wat er in de gemeente te doen is op cultureel gebied en kan organisaties ook begeleiden in het verder kijken dan de eigen 'culturele neus' lang is.

BrAinS

Cultuur heeft sinds het schooljaar 2009-2010 een vaste plaats gekregen in het programma van BrAinS (Brede Activiteiten in Scholen). Basisschoolleerlingen kunnen deelnemen aan allerlei activiteiten die na schooltijd plaatsvinden tegen een gereduceerd tarief. Op deze manier kunnen kinderen kennismaken met allerlei verschillende cultuuruitingen. BrAinS is door de gemeente geïnitieerd, de uitvoering is uitbesteed aan Stichting Jeugdwerk Zuidplas.

Cultuureducatie

Ook onder schooltijd maken kinderen en jongeren kennis met cultuur. Er is zowel voor het basisonderwijs als voor het voortgezet onderwijs een aanbod aan cultuureducatie. De cultuurprogramma's worden verzorgd door de organisatie: Geregeld met betere Hulp in samenwerking met lokale instanties en kunstenaars. De schoolbesturen die aan dit project meedoen betalen 2/3 van de rekening voor de cultuurprogramma's. De gemeente betaalt 1/3.

Impuls brede scholen, sport en cultuur

Sinds 2010 doet de gemeente Zuidplas ook mee aan de Impuls brede scholen, sport en cultuur. Deze impuls (geïnitieerd door het rijk) stelt gemeenten in staat om een combinatiefunctionaris aan te stellen die aan de slag gaat in en rond brede scholen.

¹ Onderzoek van RTL-nieuws, verslag in Elsevier op 24-5-2010

Een combinatiefunctie is een functie waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever maar werkzaam is voor twee werkvelden/sectoren: cultuur of sport en onderwijs. In onze gemeente is gestart met een combinatiefunctionaris op het gebied van sport. Er zal bekeken worden op welke termijn een combinatiefunctionaris cultuur kan worden ingezet.

Samenwerking of fusie van organisaties

Verregaande samenwerking of fusie tussen organisaties kan zinvol zijn. Het kan een oplossing bieden voor een dalend aantal vrijwilligers, het kan leiden tot een efficiëntere inzet van middelen en het kan ook een handvat bieden om het activiteitenaanbod beter op de lokale kaart te krijgen.

Na het ontstaan van de nieuwe gemeente Zuidplas dient de vraag zich nadrukkelijk aan of ook culturele organisaties moeten worden bewogen tot een verregaande vorm van samenwerking of wel een fusie. In het eerste jaar van de fusie stond de gemeente op het standpunt dat het van groter belang is om de voordelen van 'clustering' te benadrukken, dan de uitvoering ervan te forceren. Voor het tweede jaar wil het college voor een aantal instellingen heldere keuzes gemaakt hebben. Dit geldt met name voor bibliotheekorganisaties en voor de organisaties voor muziekonderwijs.

Cultuurtoerisme

Het vergroten van de culturele aantrekkingskracht is niet alleen van belang voor de eigen inwoners maar ook voor het aantrekken van bezoekers. Het promoten van het cultureel erfgoed en het ontsluiten van 'de cultuur in het groen' door middel van wandel- en fietspaden (en bijbehorende bewegwijzering) kan hieraan bijdragen. Ook kunst in openbare ruimte kan een gemeente aantrekkelijk maken.

In de gemeente Zuidplas wordt het beleid op het gebied van Vrije tijd en toerisme voornamelijk vanuit een economische invalshoek opgepakt (door de afdeling VROM). Cultureel ondernemerschap speelt daarbij een belangrijke rol.

In deze visie zal toerisme nog kort worden belicht vanuit de culturele invalshoek.

Regionale projecten

Door een samenwerkingsverband tussen Rijk, Provincie en gemeenten is er jaarlijks geld beschikbaar voor projecten die gericht zijn op bevordering van actieve cultuurparticipatie, landelijk bekend onder de naam Fonds voor Cultuurparticipatie. De missie van het Fonds voor Cultuurparticipatie luidt: "Stimuleren van actieve deelname aan het culturele leven van inwoners van Nederland, in al hun diversiteit, ongeacht leeftijd, herkomst, opleiding en woonplaats. Daarbij worden drie inhoudelijke programmalijnen onderscheiden: amateurkunst, cultuureducatie en volkscultuur".

Met ingang van 1 januari 2010 is de uitvoering van het Fonds Cultuurparticipatie Midden-Holland ondergebracht bij het ISMH als onderdeel van de RAS.

Voor de gemeente Zuidplas staan voor 2011 drie projecten op de rol. Dit zijn projecten op het gebied van Cultuureducatie, Brains en het 50-jarig bestaan van de Molukse wijk in Moordrecht. De eerste twee projecten zijn inmiddels gehonoreerd met een RAS-subsidie. Besluitvorming over het derde project volgt in maart 2011. Het is niet duidelijk of er in 2012 nog provinciaal RAS-geld beschikbaar is.

3. Cultuur nu: beschrijving van de huidige situatie

De gemeente Zuidplas heeft ruim 40.000 inwoners die verspreid leven over de dorpen Moordrecht, Moerkapelle, Nieuwerkerk aan den IJssel, Oud-Verlaat en Zevenhuizen. Ieder dorp heeft zijn eigen karakter en een actief verenigingsleven.

In dit hoofdstuk leest u hoe de gemeente Zuidplas ervoor staat op cultureel gebied. Het is een globale beschrijving van de volgende terreinen:

1. Kunsten
 - a. Amateurkunst en podiumkunst
 - b. Kunsteducatie
 - c. Beeldende kunst
2. Cultureel erfgoed en beheer
3. Culturele activiteiten en evenementen
4. Bibliotheekwerk
5. Mediabeleid
6. Dorpshuizen

Aan het eind van dit hoofdstuk volgt een korte analyse.

1 KUNSTEN

1.a. Amateurkunst en podiumkunst

Stichting Cultureel Netwerk Zuidplas (SCNZ):

SCNZ is een vrijwilligersorganisatie en streeft de volgende doelstellingen na: het coördineren en promoten van collectieve culturele uitingen en het inventariseren, stimuleren en publiceren van alle uitingen in de gemeente Zuidplas. Het bestuur bestaat uit vertegenwoordigers uit de drie voormalige gemeenten en de gemeente wil graag een afspiegeling van de diverse hierboven genoemde culturele disciplines. De stichting werkt sinds 2010 voor de hele gemeente en ontvangt een budgetsubsidie. Er worden door de stichting in ieder geval jaarlijks 4 grote projecten uitgevoerd: het boekenbal, een muziekproject, een theaterstuk en Pinkst'art. Andere instellingen kunnen bij SCNZ terecht als ze in contact willen komen met andere cultuuraanbieders en als ze gezamenlijk activiteiten willen uitvoeren. SCNZ verstrekt zelf geen subsidie maar als er (burger)initiatieven onder de aandacht van SCNZ worden gebracht kan SCNZ een rol spelen bij de verdere uitwerking van deze initiatieven.

Op de website van SCNZ (www.scnz.nl) staat een overzicht van alle instellingen die zich in de gemeente Zuidplas bezighouden met Muziek, Beeldende kunst, Dans, Theater/drama oftewel amateurkunst en podiumkunst.

Hieronder noemen we per onderdeel het aantal instellingen dat in elk dorp actief is en of zij gesubsidieerd werden in de afgelopen jaren (de hoogte van de subsidies staan in zie bijlage 2):

Muziekverenigingen:

Onder muziekverenigingen worden verstaan: harmonieën, fanfares, drumbands, majorettes, twirlgroepen, koren of orkesten.

Volgens de inventarisatie van SCNZ zijn er in Zuidplas 39 muziekverenigingen actief, te weten:

Moerkapelle: 2 verenigingen
Nieuwerkerk aan den IJssel: 18 verenigingen
Moordrecht: 12 verenigingen
Oud Verlaat: geen verenigingen
Zevenhuizen: 9 verenigingen

Subsidie

De verenigingen die momenteel een jaarlijkse subsidie ontvangen, zijn:

Moordrecht Klassiek uit Moordrecht, Stichting Orgelconcerten uit Moordrecht, Zangvereniging Asaf uit, Zangvereniging Sursum Corda uit Moerkapelle, De Kleine Trompetter uit Zevenhuizen, Symfonisch Blaasorkest Da Capo uit Nieuwerkerk, Door Kunst Verkregen uit Nieuwerkerk.

In het nieuwe subsidiebeleid zijn er nog steeds mogelijkheden om voor subsidie in aanmerking te komen.

Beeldende Kunst:

Onder beeldende kunst wordt verstaan: kunstmanifestaties, creatieve workshops, fotoclubs en schildersclubs.

Volgens de inventarisatie van SCNZ zijn er in Zuidplas 11 instellingen voor beeldende kunst actief, te weten:

Moerkapelle: 3 instellingen
Nieuwerkerk aan den IJssel: 4 instellingen
Moordrecht: 2 instellingen
Oud Verlaat: geen instellingen
Zevenhuizen: 2 instellingen.

Subsidie

De verenigingen die (tot nu toe) een jaarlijkse subsidie ontvingen, zijn:
SCNZ voor Pinkst'art en De Zeven Muzen voor diverse workshops.

In het nieuwe subsidiebeleid zijn er nog steeds mogelijkheden om voor subsidie in aanmerking te komen.

Theater/drama

Volgens de inventarisatie van SCNZ zijn er in Zuidplas 11 instellingen op het gebied van theater/drama actief, te weten:

Moerkapelle: geen instellingen
Moordrecht: 4 instellingen
Nieuwerkerk aan den IJssel: 3 instellingen
Oud Verlaat: geen instellingen
Zevenhuizen: 5 instellingen

Subsidie

Theater/dorpshuis Swanla in Zevenhuizen is het enige professionele theaterpodium binnen de gemeente Zuidplas. Dit theater/dorpshuis ontvangt subsidie. Stichting Bravoure ontvangt subsidie voor de organisatie van het Hitlandfestival. Stichting Moordrecht Cultureel heeft in de afgelopen jaren twee keer incidenteel subsidie ontvangen voor het organiseren van een grote musical. In het nieuwe subsidiebeleid zijn er nog steeds mogelijkheden om voor subsidie in aanmerking te komen.

Dans:

Naast de danslessen die door de Stichting Nieuwerkerkse Muziekschool en Stichting De Zeven Muzen worden georganiseerd, zijn er volgens de inventarisatie van SCNZ in Zuidplas ongeveer 6 dansscholen actief, te weten:

Moerkapelle: 1 instelling
Moordrecht: 1 instelling
Nieuwerkerk aan den IJssel: 3 instellingen
Oud Verlaat: geen instellingen
Zevenhuizen: 1 instelling

Subsidie

Alleen de danslessen bij Stichting Nieuwerkerkse Muziekschool en Stichting De Zeven Muzen worden momenteel gesubsidieerd. Dit is meegenomen in de budgetovereenkomst (zie verder bij muziekonderwijs).

In het nieuwe subsidiebeleid zijn er nog steeds mogelijkheden om voor subsidie in aanmerking te komen.

1.b. Kunsteducatie

Muziekonderwijs

Het muziekonderwijs is in de dorpen verschillend georganiseerd:

- In Moordrecht verzorgt de Harmonievereniging Kunst na de Arbeid muzieklessen. Er wordt Algemene Muzikale Vorming gegeven (13 leerlingen) en er is de opleiding voor de Harmonie (25 leerlingen). Ook is er een jeugdorkest. Harmonie Kunst na de Arbeid heeft de beschikking over een eigen gebouw (nabij het sportcomplex) dat zij ook onderverhuren voor andere culturele activiteiten.
- In Nieuwerkerk aan den IJssel wordt muziek- en dansonderwijs gegeven door de Stichting Nieuwerkerkse Muziekschool. Deze professionele organisatie biedt muziek- en danslessen voor zowel jongeren als ouderen. In totaal vinden ongeveer 800 leerlingen, zowel kinderen en volwassenen, hun weg naar de muziekschool voor de reguliere lessen. Dit kunnen jaarcursussen zijn of korte cursussen. Daarnaast worden nog externe activiteiten ontplooid: cursussen op kinderdagverblijven, activiteiten onder schooltijd (cultuureducatie), activiteiten na schooltijd (brains), workshops op maat, etc.
Sinds het ontstaan van de gemeente Zuidplas zijn er voor de muziekschool inkomsten wegge gevallen. Leerlingen uit omliggende gemeenten betalen namelijk een buitengemeentelijke toeslag voor de lessen. Sinds 2010 betalen leerlingen uit Moerkapelle, Moordrecht, Oud Verlaat en Zevenhuizen deze toeslag niet. Op dit moment gaat het nog om een kleine groep leerlingen maar de kans bestaat dat dit aantal nog zal groeien.
De Muziekschool huurt een pand van de gemeente.
- In Zevenhuizen en Moerkapelle konden tot voor kort muzieklessen gevolgd worden bij Stichting De Zeven Muzen en bij Harmonie De Kleine Trompetter. De Kleine Trompetter heeft een samenwerkingscontract met De Zeven Muzen afgesloten om aldaar de gesubsidieerde lessen te laten uitvoeren. Door te kiezen voor deze constructie is het muziekonderwijs ondersteunend aan de muziekvereniging. Samenspel binnen een vereniging of band heeft een sociale en maatschappelijke waarde, voor zowel het individu (de muzikant) als de gemeenschap (het publiek).
Alle muzieklessen bij De Zeven Muzen worden gegeven door professionele vakleerkrachten. Er worden individuele muzieklessen gegeven maar ook zijn er mogelijkheden voor samenspel. Jaarlijks nemen er zo'n 350 leerlingen deel aan de activiteiten van De Zeven Muzen (inclusief de creatieve cursussen). Veel activiteiten vinden plaats in Dorpshuis Swanla.

Daarnaast zijn in de dorpen diverse particuliere muziekdocenten actief.

Subsidie

De Harmonie Kunst na de Arbeid (Moordrecht) ontvangt een waarderingssubsidie. De Stichting Nieuwerkerkse Muziekschool ontvangt een budgetsubsidie, waarover afspraken zijn gemaakt in de vorm van een subsidieovereenkomst. Ook de Zeven Muzen ontvangt subsidie voor haar activiteiten (muziekonderwijs en culturele activiteiten).

In het nieuwe subsidiebeleid is het muziekonderwijs als basisvoorziening aangewezen.

Cultuureducatie op de basisschool/ Geregeld met betere Hulp

Vanaf schooljaar 2010-2011 wordt aan alle basisscholen in de gemeente Zuidplas een gezamenlijk cultuurprogramma aangeboden. Basisscholen kunnen voor 10 euro per leerling deelnemen. De gemeente draagt 4,50 per leerling bij. De organisatie is nog in handen van 'Geregeld met Betere Hulp' maar dit zal op korte termijn meegenomen worden in het takenpakket van Stichting Cultureel Netwerk Zuidplas. Op deze wijze kunnen alle leerlingen bereikt worden met cultuur.

In totaal doen in het schooljaar 2010-2011 8 scholen mee aan het cultuurprogramma. Dat zijn 3375 leerlingen. Het programma kan op de website www.gmbh-geregeldmetbeterehulp.nl worden geraadpleegd.

Cultuureducatie op het Voortgezet onderwijs/ SCNZ

Stichting Cultureel Netwerk Zuidplas ontvangt subsidie voor het verzorgen van cultuureducatie op het voortgezet onderwijs. Aan de subsidie zit net als bij het basisonderwijs de voorwaarde gekoppeld dat de scholen zelf ook een bedrag van 10 euro per leerling bijdragen.

In het schooljaar 2010-2011 doet er 1 school mee.

Brede activiteiten in scholen (BRAInS)/ Stichting Jeugdwerk Zuidplas

Het project BRAInS is oorspronkelijk gestart in Nieuwerkerk aan de IJssel maar inmiddels verbreed naar alle dorpen binnen de gemeente Zuidplas.

BRAInS is een samenwerkingsverband tussen de gemeente, het basis- en het voortgezet onderwijs, de buitenschoolse opvang, peuterspeelzalen, sportverenigingen, culturele instellingen en het particulier initiatief. BRAInS wordt gecoördineerd door Stichting Jeugdwerk Zuidplas. Met BRAInS kunnen de leerlingen deelnemen aan buitenschoolse activiteiten zoals sportclinics, creatieve workshops of culturele uitstapjes. Voor deelname wordt er een kleine bijdrage gevraagd. Twee maal per jaar verschijnt er een nieuwe brochure met activiteiten waarop ingeschreven kan worden. Naar aanleiding van de najaarbrochure van 2010 hebben 1.874 leerlingen zich voor één of meerdere activiteiten aangemeld.

1.c Beeldende kunst

Kunst in de openbare ruimte

In de dorpen staat een aantal kunstwerken in de openbare ruimte. Er bestaat geen inventarisatie hiervan.

De voormalige gemeente Moordrecht paste de percentageregeling beeldende kunst² toe. Bij grote projecten (zoals de realisatie van Bedrijventerrein 't Ambacht en de oprichting van Kindercentrum De Kraal) werd 1% van de bouwkosten gereserveerd voor kunst. Het bouwheerschap lag daarbij bij de gemeente.

Expositie en atelierruimte

In Zuidplas wordt jaarlijks een atelierroute georganiseerd door Stichting Cultureel Netwerk Zuidplas (Pinkst'Art). De route wordt aangekondigd met een gezamenlijk kunstwerk.

Stichting Open Atelier biedt amateurkunstenaars de ruimte om gezamenlijk creatief bezig te zijn. Het Open Atelier is gehuisvest in De Batavier. Incidenteel vinden er exposities plaats in gemeentehuizen en bibliotheken. Verder zijn er enkele particuliere galerieën met expositieruimte.

Subsidie

De Stichting SCNZ dekt de kosten voor Pinkst'art vanuit de budgetsubsidie. Stichting Open Atelier wordt ook gesubsidieerd.

2 CULTUREEL ERFGOED EN BEHEER

Historische Verenigingen

De gemeente Zuidplas kent drie historische verenigingen: Historische Vereniging Moordrecht, Stichting Oud Zevenhuizen-Moerkapelle en de Historische Vereniging Nieuwerkerk aan den IJssel.

Subsidie

Met de Historische Vereniging Nieuwerkerk aan den IJssel is een budgetovereenkomst afgesloten. De andere twee verenigingen ontvangen een kleine waarderingssubsidie. Zij kunnen zich in principe zelf bedruipen.

Archeologie en monumenten

De Archeologiewet verplicht gemeenten om archeologische waarden volwaardig mee te laten tellen in beslissingen over de ruimtelijke inrichting. De gemeente Zuidplas beschikt momenteel over 54 rijksmonumenten, 28 gemeentelijke monumenten en 1 beschermd dorpsgezicht.

Onlangs zijn in de gemeenteraad de beleidsnota 'Archeologie' en de 'Erfgoedverordening Zuidplas 2010' vastgesteld.

Op grond van de verordening zal zo spoedig mogelijk een monumentencommissie ingesteld worden die op basis van de verordening uitvoering geeft aan haar adviestaak over al hetgeen wat direct of indirect met de monumentenzorg te maken heeft.

² In 1951 werd op initiatief van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen de kern van de huidige percentageregeling voor gebouwen in beheer van de Rijksgebouwendienst vastgesteld. De regeling wordt tegenwoordig toegepast indien de totale bouwsom meer is dan € 500.000,-.

Subsidie

Of en hoe organisaties in aanmerking kunnen komen voor subsidies op dit terrein moet nog worden bepaald. (Afdeling VROM)

3. CULTURELE ACTIVITEITEN EN EVENEMENTEN

Evenementen

Jaarlijks worden er in de gemeente Zuidplas een aantal festivals, evenementen, volksfeesten en culturele activiteiten georganiseerd.

- Moerkapelle: In dit dorp is o.a. een Oranjevereniging actief. Ook wordt Sinterklaas binnengehaald en er vindt een kerstmarkt plaats.
- Nieuwerkerk aan den IJssel: In dit dorp is Stichting Evenement actief. Zij verzorgen diverse activiteiten waaronder Koninginnedagviering, 5 mei viering en het verwelkomen van Sinterklaas. Stichting Bravoure organiseert het Hitlandfestival.
- Moordrecht: In dit dorp vinden ook diverse culturele activiteiten plaats. Denk maar aan het Sinterklaasfeest in De Zuidplas en de gezamenlijke kerstmarkt rond de grote kerk. Ook is er een actieve oranjevereniging. In Moordrecht wordt momenteel het culturele Project 50 jaar Molukkers uitgevoerd. Doel van dit project is stil te staan bij de geschiedenis en het onderlinge begrip bij inwoners van het dorp Moordrecht van zowel Molukse als niet-Molukse afkomst te vergroten.
- Oud Verlaat: In dit dorp is ook een Oranjevereniging actief.
- Zevenhuizen: In dit dorp wordt jaarlijks het Oogstfeest gehouden. Daarnaast zijn er allerlei activiteiten zoals Sinterklaasintocht, kerstmarkt en Oranjefeesten.

Subsidie

De hierboven genoemde activiteiten worden veelal gesubsidieerd. In het nieuwe subsidiebeleid blijft het mogelijk om voor subsidie in aanmerking te komen voor het organiseren van evenementen en/of volksfeesten.

4. BIBLIOTHEEKWERK

Twee organisaties, drie vestigingen en een bus

In Moerkapelle komt eens in de week een bibliobus (2,5 uur).

In Moordrecht is de bibliotheek gehuisvest in multifunctioneel gebouw De Zuidplas.

In Nieuwerkerk aan den IJssel is de bibliotheek gehuisvest in winkelcentrum De Reigerhof.

In Zevenhuizen is de bibliotheek gehuisvest in het achterste deel van het (oude) gemeentehuis.

In de gemeente Zuidplas zijn twee bibliotheekorganisaties actief: de vestigingen in Moordrecht en Zevenhuizen-Moerkapelle vallen onder Basisbibliotheek De Groene Venen. Deze bibliotheekorganisatie is in 2006 ontstaan uit een fusie van de bibliotheken in Bodegraven, Boskoop, Reeuwijk, Waddinxveen, Zevenhuizen-Moerkapelle en Moordrecht.

De bibliotheek in Nieuwerkerk aan den IJssel functioneert zelfstandig.

Subsidie

Met De Groene Venen is een convenant gezamenlijk opdrachtgever- en opdrachtnemerschap gesloten. In dit convenant is opgenomen dat de gemeenten de huidige subsidierelatie met Bibliotheek De Groene Venen willen continueren in de vorm van budgetsubsiëring, waarbij in de jaarlijkse prestatieovereenkomst wordt omschreven en vastgelegd welke prestaties voor de beschikbare subsidie worden geleverd. De huidige prestatieovereenkomst loopt tot en met 2011.

Met de bibliotheek in Nieuwerkerk aan den IJssel is de subsidieovereenkomst van 2010 verlengd tot en met 2011.

In het nieuwe subsidiebeleid is het bibliotheekwerk als basisvoorziening benoemd.

5. MEDIABELEID

In de gemeente Zuidplas is nog geen sprake van specifiek mediabeleid. Het is de bedoeling dat de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling dit in samenwerking met de afdeling Communicatie gaat ontwikkelen.

Lokale omroep

Op grond van de mediawet kan er in een gemeente maar voor één lokale omroep een zendmachtiging worden afgegeven. Omdat de Stichting Lokale Omroep Moordrecht zichzelf per 1 januari 2010 had opgeheven, kwam Stichting Lokale Omroep Nieuwerkerk aan den IJssel hier eigenlijk automatisch voor in aanmerking. De naam van de stichting is per 1-1-2010 gewijzigd in Stichting Lokale Omroep Zuidplas.

De stichting heeft ruim voor de gemeentelijke fusie een visie geschreven over de wijze waarop zij vanaf 2010 alle dorpen in de gemeente wil bedienen. Het betreft een ambitieus plan wat alleen met behulp van extra gemeentelijke middelen kan worden uitgevoerd.

Subsidie

Stichting Lokale Omroep Zuidplas ontvangt, op grond van de Mediawet (art. 2.170a, hierin staat dat gemeenten een zorgplicht hebben voor de bekostiging van de lokale omroep) een bijdrage van € 1,30 per wooneenheid.

Programmaraad

Een programmaraad is een onafhankelijk adviesorgaan dat de kabelexploitant adviseert bij de samenstelling van het wettelijk basispakket op de kabel. De programmaraad wordt benoemd door de gemeenteraad en bestaat uit "gewone" burgers met interesse voor radio en tv. De programmaraad moet ervoor zorgen dat er een pluriform pakket op de kabel wordt doorgegeven. "Pluriform" is een mooi woord voor: 'voor elk wat wils'.

In de gemeente Zuidplas zijn twee kabelexploitanten actief en daarom ook twee programmaraden. Voor Nieuwerkerk aan den IJssel, Zevenhuizen en Moerkapelle is er Programmaraad ABCNZ. Deze raad adviseert aan Ziggo. Voor Moordrecht is er Programmaraad Midden-Holland. Deze raad adviseert aan Rekam/Caiway.

Subsidie

Programmaraad ABCNZ ontvangt een jaarlijkse vergoeding.

6. DORPSHUIZEN

In de gemeente Zuidplas staat een aantal dorpshuizen. Sommige dorpshuizen worden geëxploiteerd door een stichting, maar de gemeente heeft op dit moment ook enkele dorpshuizen in eigen beheer.

- Moerkapelle: Op Moer is een dorpshuis dat door een stichting wordt geëxploiteerd.
Subsidie: In 2007 zijn er subsidieafspraken gemaakt met Op Moer. In 2009 heeft de gemeenteraad van Zevenhuizen-Moerkapelle besloten voor de jaren 2009 en 2010 uit te gaan van ongewijzigd beleid. Dit zelfde geldt nu ook voor 2011.
- Moordrecht: In dit dorp is nu nog geen echt dorpshuis. Wel is er het Molukse wijkgebouw oftewel het Johan Willem Friso (JWF) gebouw, hier worden met name activiteiten georganiseerd voor de Molukse gemeenschap. De toekomst van het JWF-gebouw (renovatie/nieuwbouw) hangt samen met de visie op de toekomst van de Molukse wijk. Ook de Molukse kerk speelt hierbij een belangrijke rol. Enkele culturele verenigingen vinden huisvesting in 'zalencentrum De Zespunt' gelegen achter De Ontmoetingskerk. Dit is een particulier centrum. De gemeente verhuurt het instructielokaal van de voormalige brandweerkazerne als soosruimte aan een bejaardencomité.
De gemeenteraad van Zuidplas heeft aangegeven dat het besluit van de oude raad om een dorpshuisfunctie te creëren in Moordrecht moet worden nagekomen. Onderzocht wordt of er kan worden aangesloten bij multifunctioneel gebouw De Zuidplas. Hier is ook de bibliotheek gevestigd. Aansluiting bij de brede school is ook een reële optie.
- Nieuwerkerk aan den IJssel: In 2007 heeft dorpshuis 'de Batavier' in Nieuwerkerk aan den IJssel haar deuren geopend. Veel verenigingen en bezoekers hebben de weg naar het dorpshuis inmiddels weten te vinden. De Batavier is in eigendom van de gemeente en wordt

ook door gemeentelijk personeel geëxploiteerd en beheerd. Op termijn zou er, op basis van een evaluatie, naar een paracommerciële uitbating worden toegewerkt, waarbij een stichting of ondernemer verantwoordelijk is voor de exploitatie en het beheer.

- Oud-Verlaat: De gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle had met de stichting die gebruik maakt van wijkgebouw De Vierkap een gebruikersovereenkomst afgesloten.
Subsidie: De Vierkap ontvangt subsidie voor wijkactiviteiten. De gemeente Zuidplas wil graag met het bestuur subsidieafspraken maken en een huurovereenkomst afsluiten.
- Zevenhuizen: Swanla is een dorpshuis dat door een stichting wordt geëxploiteerd.
Subsidie: In 2007 zijn er subsidieafspraken gemaakt met Swanla. Net als voor Op Moer heeft de gemeenteraad van Zevenhuizen-Moerkapelle ook voor Swanla besloten voor de jaren 2009 en 2010 uit te gaan van ongewijzigd beleid. Ditzelfde geldt nu voor 2011.

Analyse

Op grond van de informatie uit dit hoofdstuk en de bouwstenen uit het vorige hoofdstuk kunnen we sterke punten, zwakke punten, kansen en bedreigingen³ voor het cultuurbeleid van de gemeente Zuidplas gaan benoemen:

<p>Sterke punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Verscheidenheid van (amateur)-verenigingen in alle dorpen ○ Inzet vrijwilligers ○ Sterke basisvoorzieningen ○ Nieuwe cultuurfuncties ○ Rijke cultuurhistorie 	<p>Zwakke punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Uitvoering van cultuurbeleid gebeurt nu nog ad hoc. ○ Instellingen zijn enigszins naar binnen gericht. ○ Gemeente maakt te weinig gebruik van eigen aanwezig potentieel ○ Verschillen in subsidiebedragen en systematiek tussen instellingen in hetzelfde werkveld.
<p>Kansen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Cultuur op de agenda omdat effecten worden onderkend ○ Bereidheid van instellingen om buiten eigen dorp te kijken ○ Verbindingen inzichtelijk maken ○ Bundeling van functies in culturele accommodaties ○ Meer aandacht voor beeldende kunst 	<p>Bedreigingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Onbetaalbaarheid van basisvoorzieningen (met name bibliotheken en muziekonderwijs) ○ Mogelijke verlaging budgetten vanuit hogere overheden (bijvoorbeeld Ras-budgetten) ○ Laagdrempelige activiteiten kunnen concurrerend werken met reguliere aanbod.

³ SWOT-analyse: Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats

4. Cultuur in de toekomst: waar willen we naartoe?

U heeft in het vorige hoofdstuk kunnen lezen dat er in de gemeente Zuidplas enorm veel verenigingen en stichtingen op het gebied van cultuur actief zijn. We kunnen eigenlijk wel stellen dat alle dorpen in onze gemeente een bruisend cultureel leven kennen.

In de inleiding formuleerden we de algemene doelstelling voor het cultuurbeleid als volgt:

→ ***De vitaliteit en de leefbaarheid in de dorpen van de gemeente Zuidplas te bevorderen door een evenwichtige verdeling te realiseren van culturele voorzieningen en activiteiten.***

De SWOT-analyse in het vorige hoofdstuk heeft duidelijk gemaakt welke sterke punten en zwakke punten er zijn en waar de kansen en bedreigingen liggen.

In dit hoofdstuk willen we een aantal beleidsvoornemens formuleren. Deze beleidsvoornemens kunnen we clusteren onder de drie eerder beschreven subdoelstellingen.

Te weten:

1. Het bevorderen van samenhang en binding
2. Het koesteren van cultuurhistorische waarden
3. Het stimuleren van vernieuwing

Op grond van de nieuwe subsidieverordening zijn een aantal werksoorten als basisvoorziening aangewezen. Op het gebied van cultuur hebben we het over: een bibliotheekvoorziening, muziekonderwijs, lokale omroep en een coördinerende cultuurinstelling.

Het college zal na overleg met de betreffende instellingen in juni 2011 aan de raad voorstellen welke bibliotheekvoorziening en welke instelling voor muziekonderwijs basisvoorziening zullen zijn. Met deze instellingen worden subsidieovereenkomsten afgesloten waarin wordt omschreven welke prestaties van de betreffende instellingen worden verwacht.

1. Het bevorderen van samenhang en binding

1.1 Versterken cultureel netwerk

Achtergrond:

Op de cultuurbijeenkomst van 10 april 2010 kwam naar voren dat veel culturele organisaties de functie van Stichting Cultureel Netwerk Zuidplas als intermediair tussen gemeente en organisaties als belangrijk en positief ervaren. Ook het delen van informatie en het afstemmen van activiteiten wordt door de organisaties belangrijk gevonden.

De culturele agenda op de website van SCNZ voorziet dan ook duidelijk in een behoefte.

Visie:

Het college ziet graag dat SCNZ een breder draagvlak en grotere bekendheid krijgt. Het cultureel netwerk moet voor de culturele instellingen een spreekbuis zijn richting de gemeente. De rol van ontmoeting en informatieverstrekking kan verder uitgebouwd worden. De gemeente wil de structuur van het netwerk verduidelijken, evenals de functies en de verantwoordelijkheden. Samenvattend zijn de (gewenste) functies van het netwerk:

- ontmoeting
- informeren, afstemmen in samenwerking met diverse media (Omroep Zuidplas)
- onderlinge samenwerking met zoveel mogelijk (culturele) partners
- innovatie als gevolg van samenwerking
- advisering aan de gemeente

Bij de evaluatie van de cultuurvisie zal met betrekking tot het cultureel netwerk ook gekeken worden naar de scheiding van de netwerkfunctie en de uitoefening van de activiteiten.

Voorstel:

1. *Versterken van SCNZ door samenwerking met andere (culturele) partners.*
2. *Vernieuwen van de subsidieovereenkomst met daarin opgenomen prestatieafspraken.*

1.2 Cultuureducatie

Achtergrond:

De organisatie Geregeld met betere Hulp (GmbH) heeft een kwalitatief hoogwaardig, samenhangend cultuurprogramma ontwikkeld voor alle basisscholen, waarbij intensief wordt samengewerkt met lokale (culturele) partners. Een belangrijk aspect van deze projecten is het interdisciplinaire karakter. Bijvoorbeeld: cultureel erfgoed wordt gekoppeld aan beeldende kunst of literatuur of theater aan muziek, om zo een maximale reflectie te bereiken. Er wordt samengewerkt met gekwalificeerde vakdocenten.

Op de scholen voor voortgezet onderwijs kan ook een cultuurprogramma worden ingezet, het rondje cultuur. SCNZ coördineert dit programma.

Visie

Het college wil speciale aandacht geven aan de cultuurparticipatie van de jeugd. Zij wil dit doen door cultuureducatie (onder schooltijd) te stimuleren. Het college vindt het belangrijk dat cultuureducatie bestaat uit een samenhangend pakket van activiteiten. Op die manier kunnen alle kinderen en jongeren van alle basisscholen en voortgezet onderwijs in aanraking komen met cultuur.

Voorstel:

1. Borgen van cultuureducatie BO en VO onder de vlag van Stichting Cultureel Netwerk Zuidplas
2. De gemeentelijke bijdrage van € 4,50 per deelnemende leerling handhaven (mits de schoolbesturen zelf min. €10,- per leerling bijdragen).

1.3 BRAInS:

Achtergrond

Het project BRAInS is een initiatief van de gemeente. Er wordt samengewerkt met onderwijs, peuterspeelzalen, BSO, sportverenigingen, culturele instellingen en particulier initiatief. Het project wordt gecoördineerd door Stichting Jeugdwerk Zuidplas.

BRAInS is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot een groot succes. Voor alle kinderen in de gemeente Zuidplas zijn er per half jaar meer dan 60 activiteiten. Voorbeelden van culturele activiteiten zijn: Spelen met muziek, schilderen op doek, webdesign, pompoen snijden, etc.

Visie

Het college vindt het belangrijk dat alle kinderen ook na schooltijd kunnen deelnemen (participeren) aan cultuuruitingen. Het college ziet dat de animo voor BRAInS enorm groot is en dat het laagdrempelige aanbod zeer zeker in een behoefte voorziet. Dit geldt zowel voor het sportaanbod als voor het cultuur en bredere welzijnsaanbod.

Voorstel:

Project BRAInS voorzetten en waar mogelijk uitbreiden.

1.4 Combinatiefuncties

Achtergrond

Gemeente Zuidplas doet mee aan de 'Impulsregeling brede scholen, sport en cultuur.' Met deze regeling wordt beoogd de samenwerking tussen (brede) scholen, sport- en cultuurorganisaties en andere lokale organisaties te stimuleren.

Visie

Het college vindt het belangrijk dat er naast een combinatiefunctionaris sport ook een combinatiefunctionaris cultuur in onze gemeente wordt aangesteld. Deze combinatiefunctionaris krijgt de taak om de samenwerking te bevorderen tussen het onderwijs en de cultuursector. Met de culturele instellingen kan deze functie verder ingevuld worden. Het zal met name gaan om uitvoerende werkzaamheden. De combinatie met Brains en cultuureducatie zal worden gezocht.

Hij of zij fungeert dan als 'linking pin'. Het ligt voor de hand dat de combinatiefunctionaris nauwe banden heeft met SCNZ.

Voorstel:
Combinatiefunctionaris cultuur aanstellen voor 0,2 FTE

1.5 Effectieve inzet culturele accommodaties

Achtergrond

Binnen de gemeente Zuidplas zijn veel verschillende accommodaties aanwezig waar culturele activiteiten worden georganiseerd. Dit gebeurt bijvoorbeeld in dorpshuizen, maar ook in bibliotheken, muziekgebouwen, scholen, jeugdthons, oude brandweerkazernes, particuliere zaalverhuur, kerken, etc.

Visie

Het college heeft als uitgangspunt dat er nog effectiever gebruik van accommodaties kan worden gemaakt. De vraag die bij sommige organisaties leeft naar betaalbare en goede repetitie en/of voorstellingsruimte kan misschien vanuit het veld zelf worden opgelost.

De gemeente Zuidplas zal zich op het gebied van culturele accommodaties met name concentreren op de dorpshuizen in onze gemeente. In de sportvisie is aangegeven dat er integraal accommodatiebeleid zal worden opgesteld. Voor een aantal sportaccommodaties geldt dat er ook ruimte moet zijn voor culturele functies (zoals de dorpshuisfunctie).

Het JWF-gebouw maakt deel uit van een breder plan en laten we voorlopig buiten beschouwing.

Voorstel:

- 1. Harmoniseren van de subsidieovereenkomsten met culturele accommodaties zoals Swanla, Op Moer en Vierkap.*
- 2. Realiseren dorpshuisfunctie in Moordrecht in combinatie met bestaande organisaties.*
- 3. Evaluatie uitvoeren naar exploitatie en beheer van de Batavier.*
- 4. Betrekken van culturele functies bij het integrale accommodatiebeleid.*

2. Het koesteren van cultuurhistorische waarden

2.1 Kunstwerken in de openbare ruimte

Achtergrond

In de dorpen van de gemeente Zuidplas staat een aantal kunstwerken. Ook had iedere voormalige gemeente een gemeentehuis waar schilderijen hingen en misschien waren er ook andere kunstobjecten aanwezig. Helaas is er geen overzicht van het aantal kunstwerken dat onze gemeente rijk is.

Met de realisatie en het verwerven van kunst heeft de gemeente de plicht om te beheren en onderhouden. Deze plicht ligt verankerd in de Auteurswet uit 1912 en op grond hiervan zou inzichtelijk moeten zijn wat er is, welke cultuurhistorische waarde bepaalde objecten hebben en vervolgens wat de gemeente er mee wil doen.

Visie

Het college vindt het belangrijk dat er een goede inventarisatie is van de beeldende kunst in onze gemeente. Daarnaast zouden er uitgangspunten of criteria moeten worden vastgelegd die bepalend kunnen zijn bij de afweging om een kunstwerk aan te kopen wanneer de gelegenheid zich daartoe voor doet.

Voorstel:

- 1. Inventariseren beeldende kunst door de afdeling MO/VRROM.*
- 2. Opstellen richtlijnen die bepalend zijn voor de aankoop van kunstwerken (eventueel in combinatie met richtlijnen om particuliere initiatieven/activiteiten te ondersteunen)*

2.2 Percentageregeling

Achtergrond

Een percentageregeling is een handig instrument om beeldende kunst te financieren, al dan niet in combinatie met een bestemmingsreserve en een onderhoudsbudget.

Met de percentageregeling beeldende kunst wordt beoogd om kunst in de gemeente te stimuleren. De doelstellingen van de regeling zijn:

- het versterken van de kwaliteit van de bebouwde omgeving;
- de gebruiker van de gebouwen in contact brengen met werken van eigentijdse beeldende kunst;
- de bevordering van de relatie tussen beeldende kunst en architectuur;
- uitbreiding van de mogelijkheden om beeldende kunstenaars opdrachten te verstrekken.

Visie

Het college vindt het belangrijk, om in een tijd waarin kunst en cultuur verder onder druk komt te staan, een stevig fundament te leggen om beeldende kunst in de gemeente Zuidplas ruimte te bieden. Stichting SCNZ zou hierbij een belangrijke adviesfunctie kunnen vervullen.

Voorstel:

Opstellen notitie en verordening percentageregeling

2.3 Historische Verenigingen

Achtergrond

De gemeente Zuidplas kent 3 Historische Verenigingen, elk met een eigen karakter. De verschillen in subsidie zijn groot.

Visie

Het college kent de Historische Verenigingen binnen de gemeente Zuidplas een belangrijke rol toe in het uitdragen van cultuurhistorische waarden. Naast de reguliere activiteiten van de verenigingen worden ze daarom ook nauw betrokken bij de cultuureducatieve programma's. Waar mogelijk worden al verbindingen gelegd met cultuurtoerisme maar wellicht kan dit nog verstrekt worden (denk aan samenwerking met VVV en met het project Steenovens, etc.).

Het college wil, samen met de Historische Verenigingen, nagaan of en op welke manier kennis en expertise kan worden uitgewisseld en samenwerking kan worden bevorderd. De gemeente zal hiertoe het initiatief nemen.

Voorstel:

Bevorderen van samenwerking tussen de drie Historische Verenigingen en harmoniseren van de subsidies

3. Het stimuleren van vernieuwing

3.1 Bibliotheekwerk

Achtergrond

In de gemeente Zuidplas zijn twee professionele bibliotheekorganisaties actief; de vestigingen in Moordrecht en Zevenhuizen-Moerkapelle vallen onder basisbibliotheek De Groene Venen, de bibliotheek in Nieuwerkerk aan den IJssel functioneert zelfstandig. Beide organisaties profileren zich als basisbibliotheek en ontvangen naast gemeentelijke subsidie ook ondersteuningsgelden vanuit het rijk.

Visie

Het college vindt bibliotheekwerk belangrijk. In het nieuwe subsidiebeleid wordt het bibliotheekwerk dan ook als basisvoorziening aangemerkt.

Zoals aangegeven wil de gemeente naar een nieuwe situatie waarin nog maar één bibliotheekorganisatie gesubsidieerd wordt. De gemeente heeft hiervoor niet alleen financiële argumenten, ook beleidsmatig is het efficiënter om met één basisvoorziening voor het bibliotheekwerk zaken te doen. Op dit moment is nog geen keuze gemaakt welke organisatie voor subsidie in aanmerking blijft komen.

Het college vraagt aan beide bibliotheekbesturen om in eerste instantie zelf na te gaan of er samenwerkingsmogelijkheden zijn, en zo ja: welke. Ook wil het college graag dat de bibliotheekbesturen nadenken over hoe er in de toekomst met de verschillende vestigingen moet worden omgegaan. Is het reëel om drie vestigingen te behouden in onze gemeente of zijn er ook andere 'slimme' manieren te bedenken (integratie met brede school, digitalisering, lokale servicepunten, etc.)

Voorstel:

- 1. Per 1-1-2012 subsidieert de gemeente Zuidplas één organisatie voor bibliotheekwerk op basis van de landelijke richtlijnen (€ 12 per inwoner).*
- 2. De huisvesting van de bibliotheekvestiging(en) wordt, indien mogelijk, gerelateerd aan bestaande accommodaties zoals bijvoorbeeld brede scholen.*

3.2. Muziekonderwijs

Achtergrond

In de gemeente Zuidplas houden drie organisaties zich bezig met muziekonderwijs. Het gaat om één professionele muziekschool in Nieuwerkerk aan den IJssel en om twee vrijwilligersorganisaties, Harmonie Kunst na de Arbeid in Moordrecht en De Zeven Muzen in Zevenhuizen. Er zijn duidelijke verschillen in het aanbod aan muziekonderwijs, in de hoogte van de subsidie en in de huisvestingssituatie.

Visie

Het college vindt het muziekonderwijs belangrijk. In het nieuwe subsidiebeleid wordt het muziekonderwijs dan ook als basisvoorziening aangemerkt. Ook de cultuureducatieprogramma's (voor en na school) voorzien in een aanbod aan muziekonderwijs, de jeugd kan op deze manier laagdrempelig kennismaken met het maken van muziek.

Het college beseft dat de huidige subsidiestromen voor de drie organisaties in de gemeente Zuidplas niet makkelijk met elkaar te vergelijken zijn. De Nieuwerkerkse muziekschool ontvangt de hoogste subsidie maar heeft ook het grootste bereik. De Harmonie in Moordrecht heeft een eigen gebouw maar ontvangt toch nog een relatief hoge subsidie in vergelijking met het aantal leerlingen. De Zeven Muzen heeft met haar programma aan muzieklessen en culturele activiteiten eigenlijk de beste verhouding in prijs en bereik.

Het college wil graag met alle muziekinstellingen, dus naast de organisaties voor muziekonderwijs ook de muziekverenigingen, in gesprek over de mogelijkheden om te komen tot samenwerking en daarmee de verdeling van het beschikbare subsidiebudget te bespreken. Momenteel speelt landelijk de discussie of het werkelijk altijd nodig is om docenten in te zetten die op hbo-niveau (of hoger) zijn opgeleid. Dit zou één van de gespreksonderwerpen kunnen zijn. Ook 'slimme' manieren om samen te werken en daarmee ook de huisvesting anders te regelen, zullen in deze gesprekken aan de orde worden gesteld.

Voorstel:

- 1. Per 1-1-2012 subsidieert de gemeente Zuidplas één organisatie voor muziekonderwijs.*
- 2. De huisvesting voor het muziekonderwijs wordt, indien mogelijk, gerelateerd aan bestaande accommodaties zoals bijvoorbeeld brede scholen.*

3.3 Culturele projecten en evenementen

Achtergrond

In de dorpen van de gemeente Zuidplas vindt jaarlijks een aantal evenementen plaats. Vieringen van Koninginnedag, de intocht van Sinterklaas etc. worden lokaal georganiseerd en zijn van groot belang voor de saamhorigheid in de dorpen.

Soms zijn er evenementen die wat grootschaliger worden ingezet. Het Hitlandfestival en het Oogstfeest zijn daar voorbeelden van. Ook worden er wel eens grote muziek-evenementen voor jongeren georganiseerd.

Visie

Het college vindt het belangrijk dat er in de gemeente Zuidplas ruimte is voor vernieuwende projecten of evenementen. Het is een meerwaarde als een evenement inwoners uit alle dorpen kan aanspreken. In het nieuwe subsidiebeleid zijn uitvoeringsregels opgesteld voor evenementen. Het subsidieplafond voor deze projecten zal in ieder geval niet stijgen ten opzichte van het huidige totaalbudget.

Toch wil het college graag nieuwe initiatieven stimuleren. Van sommige bestaande evenementen mag worden verwacht dat zij in de afgelopen jaren behoorlijk wat bestaansrecht hebben opgebouwd. Deze evenementen kunnen wellicht ook georganiseerd worden als er minder subsidie wordt toegekend. Hierbij denkt het college aan een verhoging van de inkomsten (door hogere entreegelden, extra sponsorgeld).

Ook kunnen deze organisaties hun planning aanpassen (bijvoorbeeld de grote projecten met een lagere frequentie dan voorheen (1x per 2 jaar) organiseren) of hun krachten bundelen met andere organisaties.

Voor sommige evenementen kan nu nog regionaal subsidie worden aangevraagd, via het Fonds Cultuurparticipatie, dat door de Provincie Zuid-Holland is ingesteld. Het doel van het Fonds is regionale vernieuwende activiteiten te initiëren, die leiden tot verscheidenheid in het aanbod. Er is daarbij sprake van co-financiering (2/3 vanuit het Fonds en 1/3 door de gemeente).

Op dit moment is nog niet helder of de projecten die voor 2011 namens de regio zijn ingediend ook daadwerkelijk voor subsidie in aanmerking kunnen komen. Ook is het onzeker of er vanaf volgend jaar nog een beroep kan worden gedaan op provinciegelden.

Voorstel:

- 1. Meedoen aan Regionale Projectgroep Cultuurparticipatie en uitspraken van de Provincie hierover afwachten.*
- 2. Binnen het gemeentelijke subsidiebeleid voor evenementen en volksfeesten, vernieuwende activiteiten stimuleren.*